

DĚKUJEM ZA VAŠE HLASY A BLAHOPŘEJEME ZVOLENÝM POSLANCŮM!

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz

Ročník 22 * Číslo 9 * 14. listopadu 2013 * Cena 10 Kč

Zasedal Ústřední výbor KSČM

ZAJISTIT JEDNOTNÝ POSTUP K VOLBÁM

V úvodním projevu na zasedání ÚV KSČM 28. září 2013 to řekl jeho předseda Vojtěch Filip. Zdůraznil, že KSČM jako radikální levicová strana je jedinou alternativou v naší zemi.

Odpůrci KSČM se budou snažit stranu jako vždy před volbami poškozovat, útočit na ni různými nekalými způsoby a proto hlavní nebezpečí vidí v nejednotě strany. Ta musí vystupovat jako jeden kandidující subjekt, což není nic proti osobnímu přístupu kandidátů, nikdo však nesmí poškozovat jméno strany. Diskusi považuje za důležitou, ale po přijetí usnesení je třeba ho respektovat a pracovat pro něj jednotně pro úspěch KSČM, a to všude ve všech městech a obcích v republice. Nevládnutí provokací jejichž snahou bude stranu rozložit, by mohlo pro KSČM znamenat velké nebezpečí. Proto je důležité „*nenaleťt*“ – rozhádanost komunistů by se našim protivníkům hodila. Důležité je tedy táhnout za jeden provaz – samozřejmě na jednom jeho konci, nemůže jít o přetahovanou.

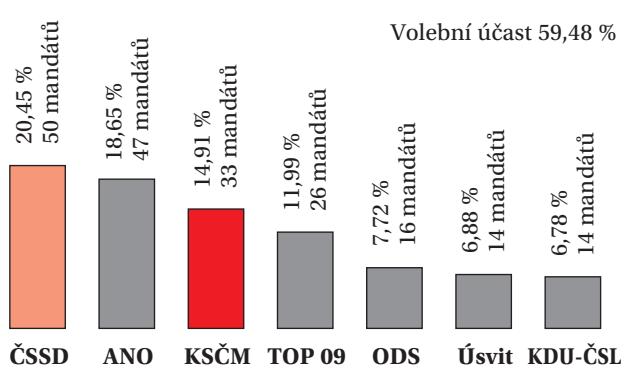
Předseda ÚV KSČM varoval před lákadly, která na voliče číhají z několika stran. Lidé klidně uvěří podnikatelskému projektu Andreje Babiše, i když mají katastrofální zkušenost s Věcmi Veřejnými Víta Bárty. Jeho snahou je prosadit se nejen do sněmovny, ale zejména do vlády, nechal se slyšet, že by mohl být ministrem financí. Naším úkolem po celé republice je tomu zabránit.

KSČM musí svoji roli zvládnout, snažit se o maximální vysvětlovací kampaň, do které se zapojí nejen kandidáti, ale i volení funkcionáři a členové v členské základně. Hlavním úkolem je získat občany pro program KSČM.

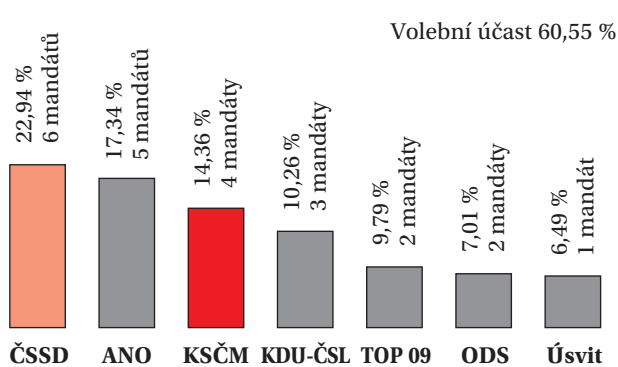
Moje poznámka na závěr. Pro naše média opět nestálo zasedání ÚV KSČM za zmínku. Jen zlostné výpady proti KSČM z úst komentátorů i politiků vyjadřující obavy z očekávaného vítězství levice v předčasných volbách. Strašidlo komunismu je opět na pořadu dne. O jednání informovaly jen Haló noviny 30. 9. 2013.

Karel JANIŠ

Výsledky voleb v České republice 2013

Výsledky voleb v Jihomoravském kraji

	pro KSČM - hlasy	- %	účast %
Brno	19147	10,26	60,30
Bohunice	945	12,54	65,25
Bosonohy	100	7,65	69,09
Bystrc	1374	11,05	65,17
Černovice	398	11,01	63,87
Chrlice	140	8,55	63,06
Ivanovice	46	4,84	76,45
Jehnice	52	8,59	72,48
Brno-jih	472	12,59	59,34
Jundrov	213	9,04	73,11
Kníničky	44	8,02	69,05
Kohoutovice	815	11,82	67,05
Komín	351	8,28	73,11
Královo Pole	1312	9,98	65,53
Líšeň	1547	11,94	63,88
Maloměřice a Obrany	262	9,76	64,95
Medlánky	193	6,64	73,50
Nový Lískovec	541	10,09	64,28
Ořešín	40	11,59	80,70
Řečkovice a Mokrý Hora	765	9,31	69,24
Brno-sever	2251	9,90	63,89
Slatina	519	11,80	64,63
Starý Lískovec	871	13,48	61,85
Brno-střed	2411	8,61	41,44
Tuřany	304	10,84	66,85
Útěchov	27	5,81	80,84
Vinohrady	892	13,15	62,93
Žabovřesky	1044	9,04	70,34
Žebětín	128	6,10	70,86
Židovice	1090	11,05	62,27

GEORGI DIMITROV (18. 6. 1882 – 2. 7. 1949), bulharský politik a státník, činitel mezinárodního komunistického a dělnického hnutí

Před osmdesáti lety (21. 9. – 23. 12. 1933) se konal před říšským soudem v Lipsku a posléze v Berlíně proces proti údajným viníkům požáru Říšského sněmu (27. 2. 1933), který založili sami nacisté. Obžalovaní byli: nizozemský anarchista M. van der Lubbe, bulharští komunisté G. Dimitrov, B. Popov, V. Tanev a předseda frakce KPD E. Torgler.

O deset let dříve – rok 1923 byl rokem přelomu v Evropě. Objevuje se snaha převést převrat např. v Maďarsku, Německu. V r. 1923 se mění klima v dělnickém hnutí. Lenin umírá (21. 1. 1924). Nejvypjatější situace byla v Německu – leden 1923.

Stalin nedosahoval v marxismu-leninismu úrovně Lenina, ani Dimitrova (nebyl však nikdy tak uznáván ve světě jako Stalin).

G. Dimitrov se narodil 18. 6. 1882 v Bulharsku (v té době čítalo kolem 6 milionů obyvatel). Jeho rodiče byli z Makedonie. Absolvoval základní školní vzdělání, ve dvanácti letech už pracoval jako tiskař. Červenkov byl švagrem Dimitrova, byl manželem sestry Dimitrova. V r. 1906 se oženil. Po 1. světové válce byl významným funkcionářem (od r. 1919 v ÚV BKS). Bulharsko bylo carský stát, který se dostal do vleku německého komplotu. Přestože tam byla bída, tak v letech 1921-22 bulharští komunisté poskytovali pomoc Rusům.

Dimitrov byl jedním z organizátorů protifašistického zářijového povstání 1923, po jehož potlačení odešel do emigrace (v nepřítomnosti byl odsouzen k trestu smrti). Ilegálně se několikrát dostal také do ČSR. Ve dvacátých letech byly poměry u nás v KSČ rozhádané a Dimitrov přesvědčoval naše funkcionáře o nutnosti sjednocení. V r. 1927 se dostal z Vídně na Břeclavsko. Na Vánoce v r. 1928 žil v Boskovicích, v německé židovské rodině u Flajšmanů. Byly to prý jeho nejkrásnější Vánoce v životě. V r. 1932 byl v ČSR jako cvičenec na všesokolském sletu.

V době vzplanutí berlínského Říšského sněmu (v noci z 26. na 27. 2. 1933), byl Dimitrov na sjezdu v Mnichově. O požáru se dozvěděl z novin 27. 2. 1933 v Praze na Wilsonově nádraží. Odtud se vrátil do Berlína a tam byl zatčen. Jeho manželka zemřela v době, kdy byl vězněn.

Proces s ním začal 21. 9. 1933 a skončil 23. 12. 1933. Projevoval se neohroženě a dokázal zmást porotu a také svědky. Měl přiděleného advokáta, kterého nepřijal. Politicky i morálně se proces obrátil proti nacistům zásluhou obhajoby Dimitrova, který nejen vyvrátil vznesené obvinění, ale též veřejně odhalil nacisty jako inscenátory procesu a skutečné viníky požáru Říšského sněmu. Dimitrov využil tribunu procesu k výkladu idejí a cílů světového komunistického hnutí a zásad boje za akční jednotu dělnické třídy a antifašistickou

lidovou frontu (závěrečnou řeč přednesl v prosinci 1933). Proces vzbudil široké hnutí solidarity s obžalovanými. Nacisté byli nuceni tři pracovníky komunisty a E. Torglera osvobodit.

V únoru 1934 byl Dimitrov propuštěn z nacistického vězení. V letech 1934-45 působil v SSSR. 1935-43 jako generální tajemník KI, spoluautor a propagátor linie jednotné a lidové fronty proti fašismu, 1937-45 jako poslanec Nejvyššího sovětu SSSR. Dimitrov v Moskvě získal sovětské občanství. Tam se také oženil podruhé s Flajšmanovou z Boskovic. Jeho manželka se také stala občankou SSSR (po 2. světové válce se do ČSR nevrátila, neboť jako Němce jí hrozilo odsunutí do Německa). Dimitrov zemřel 2. 7. 1949 v Moskvě v sanatoriu, kde byl léčen na srdeční problémy (názory, že na jeho smrti se podílel Stalin, nejsou pravdivé). Pohřben je v Sofii, kde má svoje mauzoleum.

Za druhé světové války řídil protifašistický odboj bulharského lidu. 1945-48 stál v čele bulharských komunistů. Od 1948 byl generálním tajemníkem BKS. Od roku

1946 předsedou rady ministrů BLR. Měl významný podíl na vyhlášení BLR a přijetí lidové demokratické ústavy (1947). Vypracoval generální linii výstavby socialismu v Bulharsku.

Významným činem Dimitrova bylo jeho vystoupení na V. sjezdu BKS. Chtěl vytvořit federaci jižních Slovanů, k čemuž měli výhrady v Jugoslávii, kde byl zvolen jiný ekonomický model než v Bulharsku, a tudíž se nemohli dohodnout. Tím se prohloubila diferenciacie mezi obyvatelstvem Makedonie a Bulharska. Dimitrov si správně uvědomuje, jak se mění národnostní otázka při ekonomických změnách. To se projevilo v úspěšném řešení otázek Židů, kterých je v Bulharsku daleko více než v ČR a Romů.

Dočetli jste až do konce? Tak toto a další údaje o životě a díle G. Dimitrova bylo řečeno na diskusním čtvrtku 19. 9. 2013. Referujícím byl doc. PhDr. Vladimír Šaur, CSc., který je odborníkem na tuto problematiku, který v Bulharsku studoval. Bylo to poučné a zajímavé pro všechny.

PhDr. Josef VONDRÁK

Co se špatným plánováním vedení Brna?

Podle Územního plánu města Brna z r. 1994 měl v období let 1995 až 2011 narůst počet obyvatel města o 30 000 (na 420 000). Na tento předpoklad se v územním plánu města vázala potřeba nové výstavby na nových parcelách a částečně i na revitalizovaném území zejména zrušených průmyslových podniků.

Tento předpoklad byl ovšem chybný. Evidovaný počet trvale bydlících obyvatel Brna nevrostl, naopak proti r. 1995 se snížil o 10 000 a tento trend pokračuje.

»Na jejich počet se přitom váže výběr komunálních poplatků i objem finančních prostředků z rozpočtového určení daní. Kvůli pracovním možnostem se však Brno stalo doslova magnetem pro mladé rodiny a řadu dalších lidí nejen z kraje, kteří v něm pobývají a hledají bydlení. Na území města se tak staví byty na všech možných parcelách a to i na úkor dosavadních zahrádek, potřebné veřejné sociální infrastruktury apod. Tohoto trendu snižování počtu trvale bydlících obyvatel si proto v posledních letech v jednotlivých komisích Rady města Brna obzvlášť všimáme a o jeho souvislostech často diskutujeme.

Na brněnských vysokých školách také studuje 85 000 studentů, většinou tzv. přespolních, a 25 000 do brněnských škol denně dojíždějících středoškoláků. Ti spolu s desetitisíci denních návštěvníků Brna stejně tak nejsou nikde započítáni, i když užívají městskou infrastrukturu stejně jako městští rezidenti. Z toho plynou mnohé problémy, které je nezbytné společně řešit,« informoval na tiskové konferenci městský zastupitel za KSČM **Daniel Borecký.**

Tito návštěvníci Brna často přijíždí auty, která už není kam odkládat. Mnoho let proklamovanou síť záchytných parkovišť na příjezdových trasách do města se nedaří zrealizovat a výstavba soustavy podzemních i nadzemních parkovacích domů se teprve rozjíždí. Přitom v sídlištích se stavěly ulice a parkoviště s výhledem, že jednou bude mít auto každá druhá rodina. Dnes má rodina v průměru skoro dvě auta a nejen jednotlivé radnice brněnských městských částí si nevědí s řešením dopravní situace rady! **I to je důsledek zrušení institutu hlavního architekta města Brna a nekoncepčních politických tahanic o moc a peníze.** (vž)

Malé zamyšlení Aleše Růčky nad letošními VČS

Jaké jsou poznatky a zkušenosti z právě proběhlých výročních členských schůzí?

A čím byly ty letošní jiné?

Především se letošní výročky konaly v nezvyklém termínu.

V souvislosti s přípravou na volby do Poslanecké sněmovny PČR v řádném termínu rozhodl ústřední výbor strany o svolání VČS na září a říjen a následně na přelomu roku okresních a krajských konferencí. Kromě „tradičního“ obsahu jednání bylo stanoveno projednat i návrhy na kandidáty pro volby do poslanecké sněmovny. Doba nás však předběhla, tyto volby se uskutečnily již v říjnu. Návrhy kandidátů tak nemohly být projednány na VČS, a pochopitelně se jimi nebude zabývat ani prosincová městská konference. Měli jsme tak na VČS více prostoru k projednání návrhů na komunální volby, které se uskuteční příští rok v říjnu. Ukázalo se však, že to bylo příliš brzo, pozornost celé členské základny byla pochopitelně upřena k přípravě předčasných voleb. Přesto si však většina organizací vytvořila základ pro sestavení kandidátek pro komunální volby.

Stanovený termín VČS rovněž neumožnil projednat hospodaření ZO za celý rok a jeho uzavření, stejně jako projednat stav členské základny k termínu statistiky, tedy k poslednímu dni

v roce. K této problematice se tak budou muset základní organizace vrátit na příštích členských schůzích.

Odhlédneme-li však od termínu, je správné konstatovat, že výbory základních organizací se přípravě VČS věnovaly zodpovědně a s náležitou pečlivostí. Členové se jich zúčastnili aktivně, o čemž svědčí vysoká účast nejen na prezenčních listinách, ale i v diskusi. Členové strany tak na svých výročních jednáních v celé šíři projednali a zhodnotili svou dosavadní práci a stanovili si základní směry své práce v příštím období. To, že se tyto schůze ve velké většině konaly v období příprav předčasných voleb pak přispělo k mobilizaci většiny členů k podpoře stranické práce i k vlastní agitační práci. Ze zpráv i diskuse na jednotlivých VČS je zřejmé, že organizace mají starost o budoucnost, trápí je úbytek členů, který se pochopitelně projevuje ve snižování stranického vlivu i akceschopnosti v místě působnosti. Na schůzích se proto mimo hodnocení vlastní práce a přípravy voleb diskutovalo o získávání sympatizantů a nových členů strany, o způsobech jak zaujmout mladé lidi, jakým způsobem se prezentovat na veřejnosti, jakým způsobem propagovat program strany. Odpovědi na tyto otázky a jejich realizace v praxi tak představují výrazný výstup letošních výročních členských schůzí.

Zajímavosti na kandidátkách do předčasných voleb

Karel JANIŠ

Redaktoři Deníku si povšimli a 9. října 2013 uveřejnili své poznatky po seznámení se s kandidátkami z jižní Moravy. Nejčastější mužská jména: Válek, Horák, Beránek, Antoň, Štěpánek, Šebesta, Marvan, Novák, Pavlík, Tesářík, Svoboda, Šmíd, Kučera, Müller, Hanák, Vašíček, Bohdál, Hošek, Ducháček, Burger, Zapletal, Hladík, Prokeš, Helma, Doleček, Grossmann, Procházka.

○ Nejčastější ženská jména: Šíbllová, Ježová, Fialová, Černá, Drápalová, Bachanová, Šimečková, Obrlíková, Borovková, Kousalová, Macková, Mišurová, Zorníková, Růžičková, Křivánková, Kopečková, Pavlicová, Vaňková, Bučková.

○ Netradiční jména: Iványi Pavel, Brei Gordon, Jiaxis Anastazios, Šoustalová Světlana, Štěpán De Valerio, Ivan Sóoky, Josef Papay, František Jidáš Bělaja.

○ Nejčastější povolání: starosta 52, manažer 36, OSVČ 30, živnostník 24, učitel 22.

○ Nejstarší kandidát Antoň Miloš, Strana soukromníků České republiky, 74 let.

○ Nejmladší kandidát Kotas Ondřej, Česká pirátská strana, 21 let.

○ Nejkratší jméno: Kočí Jan, Kříž Jan, nejdelší – Skalická Dušátková Martina.

○ Nejvíce akademických titulů Fiala Petr prof. PhDr. Ph.D.LLM, Hrnčíř Jan PhDr. Ing. Mgr. MBA.

○ Shoda jména, příjmení i akademických titulů Ing. František Havíř (ODS a KDU-ČSL).

Matyáš Zrno v Lidových novinách 8. října 2013 napsal, že v prezidentských volbách jsme objevili kouzlo exotů v přímém přenosu. Tomio Okamura a Vladimír Franz nás proslavili už jen svým zjevem po celém světě a nešťastná Táňa Fischerová naplnila v každé debatě označení, kterým ji počastoval známý blogger Ostravak: „*Apolitycka vila, kera omylem cestu z lesa zabludila do volebního štábu.*“ Mění se i profese kandidátů: specialista na

evropské fondy, člen Výboru regionů, trenér dostihových koní – jde o lidovce, kteří mají i ředitele gymnázií, charity a soukromé zemědělce a ne „farmáře“, jak se u nás z nepochopitelných důvodů začalo říkat. Dalšími povoláními zajímavými u různých stran jsou odbornice na rovné příležitosti, ohlašovatel korupce, bojovník proti komunismu u 25letého kandidáta z jižních Čech působí možná trochu nadneseně. Největším exotem je zjevně neznámá Táňa Fischerová za Hnutí Změna v jižních Čechách, jejíž povolání zní: „*Odborná poradkyně v problematice širokých možností využití konopí.*“ Takový název by nevymyslel ani Jiří X. Doležal, dodal autor článku.

Z celkového počtu 5 905 kandidátů v ČR je 549 z nich starostou nebo místostarostou, tedy skoro každý desátý. Nejvíce se jimi chlubí ODS – 123, TOP 09 a Starostové 119, ČSSD a KDU-ČSL po 87, KSČM 31, SPOZ (Zemanovci) 22, Babišovo ANO 18, Jana Bobošíková Hlavu vzhůru 17, Okamurův Úsvit přímé demokracie 7. Další stovky kandidátů mnoha stran a hnutí jsou radními nebo zastupiteli obcí a krajů. Po volbách dostává často nasažení, s nimiž šli do voleb, trhliny. Podle Práva z 10. října 2013 například šéf hnutí Starostové a nezávislí Petr Gazdík nedoporučuje spojení funkce poslance a starosty, týdně ve Sněmovně kradou čas na to, co slibovali voličům v místech. Petr Gazdík, v televizi často se vyskytující, řekl, že zkušenosti z komunální politiky jsou k nezaplacení, ale dělat dobře poslance a starostu v malých obcích nejde, protože v nich není k dispozici aparát jako ve městech. Práce starosty je na 24 hodin. Proto Gazdík dosloužil do nejbližších obecních voleb a po nich byl jen neuvolněným a neplaceným místostarostou. Podobně se chystají k obdobnému řešení i další kandidující starostové, poněvadž obecní volby budou až

za rok. Předají vedení obce svým zástupcům. Několik starostů dlouho v této funkci působících tento způsob již používá. Záleží na schopnostech zorganizovat si práci a na schopných lidech, kterými jsou obklopeni. Někteří poslanci současně též studovali vysoké školy nebo byli ministři. Mnozí z nich to zvládli bez problémů.

Hejtmanům ovšem vedení ČSSD doporučilo, aby se do půl roku rozhodli, kterou funkci si ponechají. Vedení ČSSD tak reagovalo na kritiku veřejnosti, která poukazuje na častou neúčast soc. dem. hejtmanů – Michala Haška a dalších – na hlasování ve Sněmovně. Letos kandidují do Sněmovny hejtmani z jižních Čech, z Plzně a Vysočiny a budou se rozhodovat, zda budou sedět na dvou židlích.

Město navýšilo pokuty v MHD

Pokuty v prostředcích městské hromadné dopravy navýšil od 1. září Dopravní podnik města Brna.

Před časem revizoři v Brně odchytili přes 100 000 černých pasažérů za rok, nyní kolem 20 000, avšak opakovaně průměrně pětkrát za rok. Zvláště od sociálně slabých osob, např. s adresou bydliště na radnici, právníci a exekutoři dluh těžko vymáhají. Za cestování v prostředku MHD v Brně bez jízdenky je od září přírůžka preventivně povýšena na 1500 Kč (dosud tisíc korun). Při platbě pokuty na místě v hotovosti nebo platbě do pěti dnů na určeném místě jen 800 Kč.

Za zapomenutí předplatní časové jízdenky, v době uložení pokuty platné „*šalinkarty*“ a po jejím předložení do pěti dnů na určeném místě Dopravního podniku, činí pokuta jen 50 Kč (dosud 30 Kč). Padesátikorunu bude chtít revizor po cestujícím, kterému bude chybět v průkazce vyplněný některý údaj. Občanské jízdné MHD v Brně se letos měnit nebude. (vž)

V Dolní sněmovně britského parlamentu to řekl 3. října 1938 ministr námořnictva Alfred Duff Cooper. Jako jediný z členů vlády podal demisi na protest proti politice ustupování německému tlaku.

Magazín Práva uveřejnil 5. října 2013 výňatky z deníků, které si Cooper vedl od jara 1915 do prosince 1951. Narodil se 22. února 1890. Po studiu na elitních školách v Etonu a Oxfordu nastoupil na ministerstvo zahraničí, byl poslancem Dolní komory a od května 1937 byl ministrem námořnictva. 22. května 1938 si Cooper zapsal do deníku, že ve vládě převládá dojem, že obrovské brutální Československo utlačuje ubohé, mírumilovné, malé Německo. Bylo rozhodnuto poslat jeden telegram Francouzům, aby byli opatrní a moc na Brity nespolehali, a druhý Čechům s žádostí o maximální možné ústupky. 29. května 1938 si poznamenal, že výsledek byl lepší, než kdokoli čekal. Krize pominula, Němci se rozhodli nic nepodnikat a všichni se domnívají, že za to může pevný postoj britské vlády. Je to mylná představa, ale tak se už píše historie. Věřil tomu dokonce i dobře informovaní lidé jako Churchill, který jinak nemá na podporu vlády žádný zájem. Při mimořádném jednání vlády 30. srpna 1938 bylo klíčovým bodem Československo. V debatě Cooper vyjádřil domněnku, že jde hlavně o otázku, zda bojovat či nebojovat za Československo, nikdo bojovat nechce, ale jde ve skutečnosti o to, zda se lze vyhnout válce, do které by byla zatažena Francie, což asi nebude možné. Když přicházely zprávy, že Němci přesouvají vojska k hranicím Československa, jedině Cooper byl ve vládě ochoten uvažovat o variantě zapojit se

do válečného konfliktu, vypukne-li kvůli českému pohraničí. 12. září 1938 si zapsal do deníku, že všechny rady dát Němcům jasně najevo, že půjdou Britové do boje, byly odmítnuty kvůli názoru hysterického velvyslance Hendersona. Podle premiéra nešlo o jednoho člověka, ale o výsledek kontaktů s mnoha dalšími lidmi. Když vláda jednala 25. září 1938 o Hitlerově memorandu z Godesbergu, osm ministrů bylo pro a osm proti, rozhodl hlas premiéra, který 27. září 1938 promluvil v rozhlase. Byl to nejvíc

MNICHOV JE ZRADA

Karel JANIŠ

depressivní projev, jaký kdy slyšeli, napsal Cooper v deníku. Žádná zmínka o Francii, ani slovo solidarity nebo povzbuzení Československa, jediná projevená sympatie byla s Hitlerem, jehož postoj k sudetskému území premiér rozumí. A dodal, že nebyl rozrušený ... „Pokud nyní opustíme Čechy, nebo jim dokonce doporučíme vzdát se, budeme odpovědní za jednu z největších zrad v historii. Pokud to nyní vzdáme, bude to konec Anglie a konec demokracie.“ A když Chamberlain v Dolní sněmovně 28. září 1938 oznámil, že ho Hitler pozval k setkání v Mnichově, Cooper si zapsal: „Byla to pozoruhodná scéna, vládní příznivci povstali a jásali. A poté, co tomu poželal i předák opozice Attlee, všichni opět povstali a tleskali. Opozice byla nucena se přidat, ačkoli to vypadalo trochu hloupě.“ Po zasedání vlády

30. září 1938, když se Chamberlain vrátil z Mnichova, nabídl mu Cooper svou rezignaci a řekl mu: „Všichni musíme uznat, že jsme nemuseli zacházet tak daleko a plnit požadavky Německa, kdyby byly naše obranné složky silnější. Na schůzích vlády bylo několikrát řečeno, že jakmile se dostaneme do určitého bodu, musíme rychle začít s vyzbrojováním. Jak to však můžeme udělat, když jste právě oznámil davům, že máme mír pro naši dobu a že jsme se zavázali nejít do války s Německem?“ „Chamberlain se na mě docela přátelsky usmál a řekl, že to je věc, kterou bychom měli probrat o samotě.“

3. října 1938 v Dolní sněmovně řekl: „Vzdávám se mnohého. Svého milovaného úřadu, práce, která mne naplňovala, a kolegů a přátel, na něž jsem byl hrdý. Možná jsem si zničil politickou kariéru. Ale to vše je nepodstatné: uchoval jsem si něco, co má pro mne osobně nesmírnou cenu – mohu chodit s hlavou vzpřímenou.“ A dále řekl, že „v těchto dnech je zásadní a hluboký rozdíl mezi mnou a panem premiérem. On věří, že je třeba pana Hitlera oslovovat jazykem laskavým a rozumným. Já věřím, že je více otevřen naslouchat jazyku železné pěsti.“

V roce 1940 se Cooper stal ministrem informací, pak vládu zastupoval v Singapuru, ve Francouzském výboru národního osvobození a až do roku 1947 byl velvyslancem ve Francii. V dalších letech byl povýšen do šlechtického stavu a věnoval se literární tvorbě. Jeho životní pouť skončila v roce 1954.

V mnoha publikacích o Mnichovské dohodě 4 velmocí i sebemenší zmínka o ministrovi britské vlády, jemuž bylo jasné, oč jde, bohužel chybí.

Žádné nebezpečí nehrozí?

Vladimír ŠAUR

Uvítal jsem, že v České televizi začaly předvolební debaty představitelů různých politických stran – divák se mohl přesvědčit, v čem se programy stran liší a v čem shodují, a takto si vytvořit vlastní názor, koho volit. Jenže původní idea se televizním pracovníkům zcela vymkla z rukou způsobem, jakým byla realizována. Ukázu to na příkladu představování kandidátů Jihomoravského kraje. Sešlo se osm vedoucích kandidátů různých profesí. Centrálním tématem diskuse měla být vojenská problematika a soudnictví. Z přítomných diskutujících nebyl žádný vojenský odborník, dva z osmi vůbec nebyli na vojně; ani justice nebyla povoláním nikoho z našich krajských lídrů. Podle toho vypadalá úroveň diskuse. Dověděli jsme se z televize, že „naše armáda je dnes na vynikající úrovni“, protože není třeba armádu budovat pro zajištění bezpečnosti republiky; důležité je prý „plnit úkoly vyplývající z členství v NATO“, tedy zajišťovat personálně i finančně mise našich vojáků v zahraničí; hlavně však nekrátit výdaje na tyto úkoly a odstranit situaci, že jsme nebyli schopni vynaložit částky požadované na zbrojení ze státního rozpočtu. Člověka napadá

srovnání s lehkomyšlností Poláků v roce 1939, kdy považovali Hitlerovu armádu za „cirkus oplechowany“, který jejich vojáci snad utlučou čepicemi.

Staří Římané, a nejen oni, se drželi zásady: chceš-li mír, připravuj se na válku. Rozumí se samo sebou, že tím není míněna válka útočná, ale obrana vlastní země, a že po celou dobu od roku 1945 do roku 1989 se naši vedoucí politikové této zásady drželi. Až když přišel Václav dramatik, začalo se na starou zkušenost kašlat a armáda najednou byla „přebujelá“; to ale nebránilo různým hlupákům a dobrodruhům schvalovat vysoké částky za nehospodárné výdaje a la nahrazení osvědčených Migů méně dobrými polskými letouny. V armádě se proplytvalo mnoho financí zásluhou nekompetentních politických rozhodnutí; jediný z diskutujících, kandidát KSČM Vojtěch Adam, na skutečnou situaci upozornil. Ostatní se snažili pravdu zatloukat anebo o podstatě chyb nic nevěděli. Nedovolme proto neodborníkům rozhodovat o věcech výsostně odborných a domáhejme se všude, kde vidíme panovat hloupost, aby hlupáci neškodili.

Byli jsme ochuzeni o vedoucího televizních soubojů mezi kandidáty stran a hnutí do voleb v minulosti. **Dramaturg volebního vysílání ČT Čestmír Franěk 16. září 2013 řekl, že debaty v krajích se budou konat během tří týdnů a Václav Moravec by uváděl besedy pětikrát týdně včetně „zákusku“ k nedělnímu obědu, což prý je neúnosné i pro tak zkušeného moderátora.** Nejen Rusnokova vláda, ale i supermediátor Václav Moravec byl v demisi. Až 24. října a po oba dva dny to byl opět on v plném nasazení. A hlavně aby mu vedoucí politici stran a hnutí pověřili, s kým budou po volbách jednat, s kým půjdou do koalice a podle příkladu Daniely Drtinové, zda i s komunisty. Musel se spokojit s tím, že besedy vedli dva jiní moderátoři než on, dva mistři ve skoku do řeči kandidáta tehdy, když neodpovídal tak, jak si představovali.

Pojízdny „cirkus JAK-DAN“ se rozjel po vlastech českomoravsko-slezských 25. září 2013 v Karlových Varech a skončil v kraji Středočeském 17. října podle stejného scénáře. Nejprve Marcela Augustová uvedla výsledek průzkumu několika set dotazovaných, koho by volili, a prvních osm stran nebo hnutí bylo v debatě zastoupeno lídry jejich kandidátek. Byli představeni podle abecedy jejich příjmení. V každém kraji bylo vybráno jedno nosné téma, kolem kterého se rozvinula diskuse. Společným rysem diskusí byl vcelku klidný ráz vystoupení tradičních politických stran ČSSD, ODS, TOP 09 i KSČM. Dravým způsobem se do diskuse vnucovali představitelé hnutí ANO i Úsvitu. Nešetřili kritikou politických stran Nečasovy vlády i vlád předchozích, nabízeli řešení problémů současnosti včetně zavedení švýcarského způsobu vlády podle představy hnutí Úsvit. Představitelé ODS a TOP 09 uplatňovali taktiku „kruhové obrany“, jejich vládnutí pak bylo ve prospěch snižování státního dluhu a zvládnutí důsledků hospodářské krize. Jak Železný, tak Písařovicová jim v tom vydatně pomáhali a zejména Železný nesmlouvavě svým bonmotem Promiňte nebo K tomu se ještě dostaneme uděloval slovo dalšímu z diskutujících. Výjimku, pokud jde o minulost, učinila moderátorka v Plzeňském kraji 3. října. Před nosné téma Čistota životního prostředí zařadila případ bratří Mašínů. Se zlou se setkala. Většina diskutujících včetně Jiřího Pospíšila vyjádřila pochybnost nad jejich počínáním. Pospíšil však neopomenul poté vychrlit několik obvyklých antikomunistických bonmotů za souhlasného mručení dalších přítomných.

V pořadu o jižní Moravě 15. října 2013 se Vojtěch Adam vyslovil kriticky k výměně Migů za vrtulníky, k existenci vrchních soudů a k paskvilu v podobě nového občanského zákoníku. Objevil se však nový PAN ČISTÝ a VŠEZNAJÍCÍ, který má všestranný recept na problémy současnosti, prof. Petr Fiala kandidující za ODS. K její minulosti se nehlásí, i když zpracoval politologický rozbor jejích programů. Lídři byli zklamaní, poněvadž např. podle Bohuslava Sobotky chyběla problematika nezaměstnanosti, dostavby důležitých silnic, nedostatku volných míst pro děti ve školách. Podle Vojtěcha Adama byla témata besedy k nepodivání, osm laiků mohlo o justici hovořit jen povrchně. V závěrečné minutě se Martin Stropnický projevil jako herec, když řekl: „Televizní debata je zvláštní zvíře. U nás dvojnásob. Jinde často rozhoduje volby. Ani u nás jistě není bez vlivu, ale sledovanost je na úrovni poslechovosti středně úspěšného rádia. A to je hodně málo.“

V průzkumu společnosti Sanep pro Deník Rovnost odpovědělo 1 072 těch, kteří pořad sledovali, jak na ně jihomoravské jedničky zapůsobily. Martin Stropnický (ANO) 37,5 %, Bohuslav Sobotka (ČSSD) 32,8 %, Petr Adam (Úsvit) 31,6 %, František Lukl (SPOZ) 31,4 %, Petr Fiala (ODS) 29,7 %, Vojtěch Adam (KSČM) 27,3 %, Jiří Mihola (KDU-ČSL) 26,9 % a Rom Kostřica (TOP 09) 17,4 % (viz Deník Rovnost 17. října).

K pojízdnému „cirkusu Jakub-Daniela“ možno uvést, že ze 120 minut měli lídři možnost hovořit nesouvisle kolem 10 minut + 1 minuta na závěr, 5-8 minut věnováno na průzkumy. Oba Moravce v demisi zastupující Jakub Železný a Daniela Písařovicová měli každý až 30 minut na své dotazy a skokanské výkony. Celkový dojem ze 14 dvouhodinových debat je tristní, často někteří lídři hledali odpovědi a zřejmě to oběma uvádějícím dělalo dobře, že je nacytali na hruškách. Diváci tentokrát slovo nedostali, pouze tleskali svým jedničkám.

Druhou sérii předvolebních debat uváděla na ČT 24 JUDr. Daniela Drtinová, Ph.D (1970), která se zajímá též o psychologii a filozofii a skončila u modliteb, meditací a cvičení, což vyvrcholilo v 33 letech, kdy se stala katoličkou. Proto se jí podařilo překonat situaci, když byla přesunuta z Událostí a komentářů po 22. hodině. Od 2. září měla svůj pořad na ČT 24 v pondělí-čtvrtek a od 16. září 2013 v pondělí-pátek, v němž zpovídala, vyslýchala představitele kandidujících stran a hnutí svým neodbytným způsobem. Většinu těchto rozhovorů končila otázkou: s kým půjdete do koalice, i s komunisty? Aby jí nezapomněli přidat prémii za zásluhy v boji se strašidlem komunismu!

Třetí sérii spustil pořad Události, komentáře na ČT 24 po 22. hodině 2. října 2013. Vždy 2 nebo 3 kandidáti stran nebo hnutí byli pozváni k diskusi o jejich programových zásadách. Byli to většinou ti, kteří již byli v obou předchozích sériích. Martin Veselovský vynikal až trapnými bonmoty Rozumím vám dobře, co říkáte? Zcela se ztrapnil 14. října, když se několikrát ptal předsedy Dělnické strany sociální spravedlnosti, jak má chápat jeho slova, že ten, kdo u nás chce žít a pracovat, musí dodržovat naše zákony a zvyklosti – co prý s těmi, kteří tak žít nebudou, uděláte, vyženete je nebo pozavíráte? Pořad, který skončil 18. října 2013, vypadal jako sekané maso připravované bůhví kolikrát znovu. Uváděči sérii usilovali o to, aby PRÁVĚ JIM kandidáti sdělili něco, co těm druhým ještě nepověděli. Zejména Jakub Železný, Martin Veselovský i Daniela Drtinová prožívali vědomí své důležitosti a nepostradatelnosti. Z role obhájců a propagátorů názorů ministrů Nečasovy vlády zatím neodešli, naopak bývalí ministři se mohou radovat, jak jsou zastoupeni. Stanovili témata diskusí, vynechali například církevní restituce, rozevírání se nůžek mezi bohatými a příjemci podprůměrných mezd a důchodů, nepokoje v Egyptě, občanskou válku v Sýrii. Kritiku Nečasovy vlády přerušovali a udělovali slovo dalším kandidátům. Vytvářeli svět, v němž většina občanů nežije.

ZE NEMÁTE NA JÍDLO? ŽE JSOU DRAHÝ
BRAMBORY Z CO SE VÁM NELÍBÍ? VŽDYŽ
VÁM BUDOU VALORIZOVANÝ DŮCHODY...
O 45 Kč MĚSÍČNĚ !

Tento den byl v Brně celkem klid. Teprve večer donesl redaktor Lidových novin Arnošt Heinrich otisk ranního vydání deníku mezi členy brněnského Národního výboru s provoláním o vzniku samostatného československého státu. Radost vystřídal otázka: Co dělat?

Z redakce volali do Prahy a Antonín Švehla až kolem půlnoci sdělil: Dělejte, co můžete a co uznáte za vhodné! Účastníci porady se rozešli domů s tím, že ráno bude moudřejší večera. Živo bylo pouze na místodržitelství a na policejním ředitelství – na obou místech se pájily spisy, které se neměly dostat do nepovolaných rukou Čechů.

Pražský 28. říjen 1918 započal v Brně 29. října. Na Velkém náměstí, jež bude nazváno náměstím Svobody, vyslechlo mnoho lidí zprávu o událostech v Praze a přesunuli se k Besednímu domu, v němž začal úřadovat brněnský Národní výbor. Důstojníci i vojáci se již zbavili symbolů monarchie na uniformě a z narychlo svolaných členů Sokola, Dělnických tělovýchovných jednot i Orla vznikla první ozbrojená národní stráž k zajištění pořádku a klidu. Několik členů Národního výboru odešlo k místodržiteli baronu Heinoldovi, který se ovšem bránil předat jim moc a vyžádal si několik hodin na konzultaci s Prahou a Vídní. Odpoledne již souhlasil s požadavkem, aby moc předal radovi Janu Černému (žil v letech 1874-1959, za 1. republiky byl zemským prezidentem na Moravě a několikrát předsedou vlády a ministrem vnitra) a aby odešel na dovolenou. Národní výbor jmenoval Moravskou správní komisi ve složení: zemský agrární poslanec Kuneš Sonntag (1878-1930), státoprávní demokrat Hynek Bulín (1869-1950, autor vzpomínkové knihy Jiskry a plameny v roce 1930), sociální demokrat Karel Vaněk (1866-1924, v letech 1920-21 brněnský starosta) a římsko-katolický kněz a politik Jan Šrámek (předseda Čs. strany lidové, několikanásobný ministr, za války předseda čs. exilové vlády v Londýně, od dubna 1945 do 25. 2. 1948 místopředseda vlády). Dvě místa v této komisi, ježímž úkolem bylo podílet se na řízení státní správy, byla nabídnuta německým politickým stranám, ale vedení těchto stran převrat neuznávala a odmítla delegovat své zástupce do komise. Do večera téhož dne převzal Národní výbor železniční stanici a poštovní ředitelství, 30. října moravsko-slezský vrchní soud, státní zastupitelství, finanční prokuraturu a finanční úřad.

Zatímco četnictvo bylo zemským velitelstvím dáno k dispozici Národnímu výboru, snadné to nebylo s vojskem. Vždyt v den převratu tu byly dva pluky německé pěchoty (na 4 000 lidí). 30. října člen Národního výboru Jaroslav Stránský (právnický, vydavatel Lidových novin, majitel nakladatelství Fr. Borový, ministr čs. exilové vlády v Londýně a poválečné čs. vlády do 20. 2. 1948, žil v letech 1884-1973) jednal s velitelem místní posádky. Podařilo se dosáhnout vytvoření české posádky

k 31. říjnu 1918 a postupného odjezdu německých vojáků a důstojníků.

Avšak v německých rukou zůstávala i nadále brněnská radnice. Brněnští Němci se nemínili vzdát svých pozic, věřili, že se zachrání v provincii Sudetenland, kterou z německých krajů na Moravě vytvářeli ve Vídni. I když v Brně žilo téměř 61 % Čechů, na brněnské radnici neměli ani jednoho představitele. V tom spočíval rozdíl mezi Brnem a Prahou, v níž od 60. let 19. století byla radnice v českých rukou. Od 3. listopadu 1918 probíhalo jednání o předání moci, ale bezvýsledně. 4. listopadu byla odpoledne zastavena práce v továrnách a na 50 000 pracujících manifestovalo na náměstí Svobody za konfiskaci válečných zisků, vyvlastnění velkostatků a velkých továren, za úplné občanské svobody a socialistickou republiku. Část demonstrantů vnikla do místností policejní správy na radnici

a vyházel na ulici spisy, které lidé na ulici roztrhali; stejný osud stihl rakouský prapor vyvěšovaný na věži radnice. 5. listopadu 1918 se německá radnice vzdala moci nad Brnem a tato zpráva se roznesla velmi rychle po celém Brně.

Od svého založení v roce 1243 mělo Brno německou správu, která 6. listopadu 1918 byla proměněna v českou. Na doporučení Národního výboru se vládním komisařem pro správu Brna stal dosavadní správce přerovského hejtmantství rada Petr rytíř Kerndl-mayer z Ehrenfeldu. Bylo oznámeno, že spolu s vládním komisařem povede

správu města správní komise složená ze 16 českých a 8 německých členů. Z okna radnice byl vyvěšen červeno-bílý prapor a ve 12.⁰⁰ hodin zazněly z arkýřů věže Staré radnice fanfáry ze Smetanovy opery Libuše. Dojati shromáždění Brňané spontánně zazpívali Hej, Slované a Kde domov můj. Tisíce a tisíce lidí ten den považovaly za největší svátek v životě svém i města Brna, v němž jim a jejich předkům bylo upíráno i nejmenší právo, v němž byl český jazyk vypovězen z úřadů i z ulic, v němž donedávna neexistovala česká škola a kulturní instituce. V tomto smyslu promluvil členové brněnského Národního výboru Hynek Bulín, Alois Konečný a Karel Vaněk. A v tomto vědomí závažných změn v životě našich předků i v životě města, v němž žijeme, si zejména letos, po 95 letech, význam 28. října připomeňme a vzpomeňme!

Hlavní architekt chybí

Rozvoj města Brna doplácí na to, že jeho představitelé zrušili útvar hlavního architekta města.

Územní koncepce rozvoje nemůže stát na vůli úředníků radnice a komunálních politiků. Chybí autoritativní osobnost, která odborně rozhodne. Takovou osobnost v Brně ve funkci v současnosti nemáme. Proto současné tápání v územním plánování rozvoje stojí město velké peníze. Přitom neřeší problém, jak naložit se soudně zrušeným Územním plánem města Brna. Tento názor vyslovil na tiskové konferenci předseda klubu komunistických zastupitelů Brna **Pavel Březa.**

(vž)

Představitelé Brna a zástupci vlasteneckých a odbojářských organizací položili ve výroční den kytice u památníku T. G. Masaryka.

Foto B. Blažková

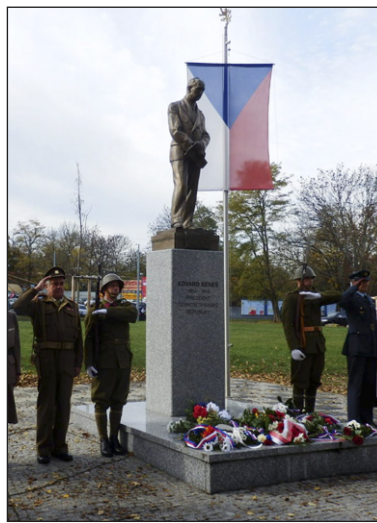
45. výročí vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území bylo ve znamení vzpomínek přímých svědků tohoto dne, fotografií často dosud neuveřejněných a zejména připomínkou protestu několika demonstrujících proti vstupu vojsk na Rudém náměstí v Moskvě tehdy v roce 1968 a letos. Nechyběla kritika zásahu policie proti demonstrujícím tehdy i dnes. Jen málo nebo vůbec nebylo uvedeno, že na Rudém náměstí platí zákaz shromažďování za jakýmkoliv účelem.

65. výročí smrti prezidenta Edvarda Beneše připomněla Mladá fronta Dnes 3. září 2013 celostránkovým materiálem Vladimíra Ševely. Píše o rozhovoru E. Beneše se švédskou spisovatelkou Amelií Posse-Brázdovou 19. srpna 1948. Oznámila mu, že přichází z pověření jeho příznivců z řad československých emigrantů, kteří ho vyzývají, aby ze země emigroval a na Západě pronesl zásadní projev, ukázat světu, že je proti tomu, co se zde stalo. Touto myšlenkou se prý E. Beneš nadchl, jenže jak navrhovaný odchod provést? Nedalo se očekávat, že Gottwald se Slánským nechají Beneše volně vycestovat. Uvažovalo se prý o vyslání silné letky, spuštění parašutistů, aby přemohli stráž kolem vily v Sezimově Ústí a oba – Beneše i jeho ženu Hanu – unesli, napsala Posse-Brázdová 25. srpna 1948. O této možnosti se bavila s přáteli, mluvil o ní i prezidentův kancléř Jaromír Smutný, v roce 2007 řekl bývalý partyzán Radomír Luža, žijící v USA, že měl být členem skupiny francouzských výsadkářů, kteří Benešův únos připravovali. Tato verze nebyla dodnes potvrzena. Uvažovalo se o odjezdu Beneše do švýcarských lázní na léčení. Ale po 25. srpnu se politikův zdravotní stav rapidně zhoršil a 3. září 1948 život druhého prezidenta Československa skončil. Historik Pavel Carbol z Ostravské univerzity získal z archivu Kolumbijské univerzity v New Yorku dosud nepublikované Benešovy zápisky z posledních měsíců jeho života. Chystá se je brzy vydat ve své knize. Jejich podstatná část je dodnes nezvěstná. Co bylo v zápiscích? Dokonce koluje spekulace, že Beneš mohl být zavražděn záměnou injekcí.

K uvedeným informacím dodávám, že historička Věra Olivová vydala v roce 1994 publikaci pod názvem *Tajné dopisy z Prahy 1948*, v níž je otištěna korespondence Amelie Posse-Brázdové s naším bývalým velvyslancem ve Stockholmu Eduardem Táborským včetně jejího dopisu z 19. - 20. a 25. srpna 1948.

Dramatik a spisovatel Pavel Kohout v Trilobitu v Mladé frontě Dnes 21. září 2013 **napsal o dvou různých popravách Julia Fučíka**. Že byl osmého září 1943 popraven, jeho portrét Maxe Švabinského byl spolu s Picassovou holubicí logem poválečných desetiletí, po něm nazvaný odznak osvědčoval, že vedle Reportáže tisíce nositelů přečetly dalších deset knih, jeho jméno přijal soubor, jehož 200 členů hrálo, zpívalo a tančilo bez nároků na honorář jen tak pro radost. Po listopadu 1989 byl jako první dementován právě Fučík, byl prohlášen za novodobého krysaře, lákajícího své obdivovatele do stalinských pekel, obviněn z uduvačství, kterým měl přispět k záhubě jiných odbojářů. Kohout pocítil velkou úlevu, když pátrači v německých archívech potvrdili, že to není pravda, že zatčený hrál se svými vyšetřovateli lidsky pochopitelnou hru, jež měla prodloužit jeho život, vypovídal, když si byl jist, že informace už nemohou ničemu a nikomu ublížit. Zásadní Fučíkovu vinu cítí Kohout dál, protože se shoduje s jeho a převážnou částí generace, která spatřovala budoucnost osvobozené vlasti v odstranění obou příčin předválečné ka-

pitulace kapitalismu, jehož totální selhání rozpoutalo světovou hospodářskou krizi a západní demokracie, které mnichovskou dohodou vydaly nacistům napřed třetinu vlasti a pak i její svobodu, to měl napravit socialismus ... Je dávno známo, že Fučík ve svých reportážích ze SSSR zamlčel, co kalilo ideální obraz státu i režimu, jež se nám vydávalo za příklad ... potlačil kardinální chyby systému a zveličil pomíjivé úspěchy nadšenců tak, až ho to zavedlo k účelové lži ... Takto přemýšleje o Fučíkovi, vzpomíná Kohout na vrstevníky, kteří odešli dřív, než stačili prohlédnout následnou rudou totalitu, v nichž jejich dobrá víra sloužila špatné věci, a přispěl k jejímu odstranění, jak dopřál osud těm déle žijícím. A myslí na ty mladé současníky, kteří netuší, že jsou zajatci dalšího bludu, jakým je tentokrát Václavem Klausem a Učedníky (*speciální pojem používaný autorem*) vyhlašovaná diktatura Evropské unie, údajně loupící naši suverenitu, přestože ta se stala až v Unii funkční. V závěru článku Kohout lituje, že jako jeden z prvních čtenářů Reportáže místo bdění, k němuž Fučík vyzýval, prostoduše snil. (*Obsahem i výrazy se Pavel Kohout jako spisovatel nezapřel. Bývalý zanícený svazák a soudruh se proměnil ve vášnivého disidenta a snílka o evropské integraci.*)

Zástupci vlasteneckých a odbojářských organizací položili kytice u pomníku E. Beneše. Foto B. Blažková

Ivan Hoffman v Deníku 23. září 2013 **napsal, že díky mobilizaci z roku 1938 s jistotou víme, že naši předkové byli odhodláni položit za tuto zemi život ...** je-li občan ochoten se obětovat, musí mít svou vlast rád víc než sebe sama. Zamysleme-li se nad vztahem, který ke svému státu máme my, nelze nevidět, že ho v žádné lásce nemáme. Pro většinu lidí je stát synonymem byrokracie, korupce, neschopnosti, vměšuje se člověku do života, v nouzi nepomůže, a proto čím je ho méně, tím lépe. V čem jsme jiní, než byli naši předkové? Co se změnilo, že na rozdíl od nich necítíme, že stát jsme my? Že by nám jenom na rozdíl od nich chyběl společný nepřítel? (*Autor položil otázky k vážnému přemýšlení!*)

Představte si, že by Československo 30. září 1938 řeklo: Nepřijmeme. V tom okamžiku bylo by to bylo Československo, kdo by zlikvidoval mír. To by 30. září byla sebevražda. Přestože československá vláda mnohokrát ustoupila za mez do té doby možného, prohrávala boj o světové veřejné mínění. Kdyby pak šla do války, šla by nejen sama, ale byla by poplívána celým světem jako jediný viník války. Světová válka nemohla vypuknout kvůli menšinovému problému a malá lokální válka by ohrozila samo fyzické přežití českého národa a nemožná by obnova ČSR. Z 16 evropských států, které se staly od jara 1938 do jara 1941 předmětem německé nebo sovětské agrese, se pro aktivní odpor rozhodlo jen 7 (*Polsko, Francie, Belgie, Norsko, Velká Británie, Jugoslávie, Řecko – moje poznámka – kj.*) Své rozhodnutí prezident Beneš založil na pevném přesvědčení, že velká válka začne v Evropě v květnu či v červnu 1939. Spletl se jen o tři měsíce. Tak hodnotili události, k nimž došlo před 75 lety, naši historici – Lidové noviny 21. - 22. září 2013 jim věnovaly čtyři strany. Bojovat či nebojovat tehdy? Každá další generace se snaží na tuto otázku odpovědět.

MF Dnes připomněla 23. 9. 2013 jiný, málo známý příběh. Britský ministr námořnictva – první lord admirality Duff Cooper – s mnichovským diktátem nesouhlasil tak, že po jeho podpisu rezignoval na výše uvedenou funkci. Úryvky z jeho deníků mají být součástí výstavy v Evropském parlamentu, kterou připravili odborníci z Vojenského historického ústavu v Praze. (*Čtete na s. 4 Echa.*)

❑ **PŘÍRODNÍ VEDRA SKONČILA. POLITICKÁ POKRAČUJÍ.** Přispěl k nim rozhovorem pro Mladou frontu Dnes 3. 10. 2013 Václav Klaus. Uvedl že některé své názory z knihy Česká republika na rozcestí – čas rozhodnutí, kterou napsal letos na jaře. Z kandidujících stran a hnutí vyzvedává hnutí Hlavu vzhůru Jany Bobošíkové pro její dlouhodobé pevné a kritické postoje k Evropské unii a ve volbách ji proto podpoří. Bylo málo času k vytvoření fundamentálního projektu uvedeného hnutí Hlavu vzhůru. Volby nedopadnou podle Václava Klause dobře, pravice tragickým způsobem prohraje. Dojde k zapevlení Sněmovny politicky nedefinovanými seskupeními, která budou mít stejný osud jako Věci veřejné v minulosti (*výsledky voleb prokáží, zda tomu nebude jinak!?*). Z tohoto důvodu Václava Klause volby nezajímají. Pokud jde o Evropskou unii, řekl, že když lidé v roce 2003 hlasovali pro vstup do Unie, hlasovali o návratu mezi komunitu normálních evropských zemí, nehlasovali pro vstup do bankovních, fiskálních a do těch či oněch unií, do debaty o tom, jaké mají být žárovky.

Teď se lidé dívají na Unii daleko kritičtěji. Jde o selhání modelu evropské integrace. Unie je antidemokratický projekt svazující možnosti našeho svobodného rozhodování, obrovský neúspěch i s hloupostmi tvorby společné měny.

❑ **ODS SE OD SVÉHO ZAKLADATELE ZNOVU ODVRÁTILA.** První místopředseda ODS Martin Kuba řekl, že v případě podobných nefér útoků se bude ODS tvrdě hájit i proti Václavu Klausovi. Miroslava Němcová je přesvědčena, že vydání nové knihy je velmi přesný kalkul přijít v době, kdy vrcholí kampaň. V rozhovoru pro Mladou frontu Dnes 4. října 2013 řekla, že pokud Václav Klaus cítí, že se česká politika nedokáže pohnout z místa a je nutno vystoupit z Evropské unie, měl kandidovat v těchto volbách a bylo by možné s ním vést fundovanou debatu. Takhle zůstává vzadu a říká: předvedte se a až vyhoříte a až bude po boji, já pak přijdu, vy mi otevřete dveře a já vstoupím na scénu. Veřejně deklaroval, že chce po volbách přispět k obrodě pravice, kterou reprezentuje ODS. Ale to, co nyní před volbami dělá, může oslabit ODS a celou pravici a pomůže levici a nesystémovým stranám. Opustit Evropskou unii by

znamenalo zavléci nás do izolace, poškození naší ekonomiky a náš posun na východ. (*M. Němcová buď straší komunisty nebo Ruskem, pokud neví kudy kam.*)

❑ **KATOLICKÝ „KAPITÁL“.** Reinhard kardinál Marx (1953) má v katolické církvi neoficiální přezdívku „soudruh Marx“. Od studií teologie se zajímal o sociální doktrínu. Podobně jako Karel Marx kritizuje kapitalismus jako společenský systém, nápravu nevidí v třídním boji, ale v respektování morálních hodnot při hospodaření s majetkem, jejichž přirozeným nositelem je v Evropě křesťanství. V roce 2010 napsal stejně jako Karel Marx knihu „*Das Kapital*“, v níž připomněl dlouhou tradici sociální nauky

STŘÍPKY JIŽ PODIMNÍ

v církvi. I když označil burzovní spekulanty za „*moderní bandity*“, od marxismu se distancuje a hlásí se k zásadám svobodné tržní společnosti. Sociální tržní hospodářství považuje za civilizační produkt. Podle informace v Katolickém týdeníku č. 39 z 24. září 2013 je kardinál Marx členem Papežské rady pro spravedlnost a mír. Od roku 2007 je mnichovským arcibiskupem, od roku 2010 kardinálem, od roku 2012 předsedá Komisi biskupských konferencí zemí Evropské unie, papež František si ho vybral spolu s dalšími 7 kardinály za spolupracovníka při zásadní reformě římské kurie. Při svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi 28. září 2013 vyjádřil politování nad uzavřením Mnichovské dohody 1938 a jejími následky. Církevní historik Jaroslav Šebek v Katolickém týdeníku č. 40 z 1. října 2013 ocenil kardinálovu odvahu, s jakou pojmenoval bolestné události před 75 lety.

❑ **HOVOŘILA BOJOVNICE ZA LIDSKÁ PRÁVA ZPĚVAČKA JOAN BAEZOVÁ.** V Právu z 3. října 2013 řekla, že je zmatená z toho, co se s Obamou stalo, mnoho rozhodnutí z poslední doby nedává smysl a rozhodnutí o útoku na Sýrii bylo ze všech nejhorší. Dobrá zpráva je, že tentokrát se americká veřejnost zachovala správně a postavila se proti. Lidé si řekli, že když je budeme bombardovat, budou nás nenávidět ještě víc. Američané už nechtějí nechat své děti umírat jen tak pro nic za nic, takže Obama v tom zůstal sám. Neměli by existovat žádní světoví četníci ... rozhlédneme

se po světě a pečlivě si vybíráme, kdo je ten padouch, proti kterému se vyplatí zasáhnout! Nezajímá nás, že v Africe se dějí strašné věci. Země, kam jdeme dělat četníka, si vybíráme z určitých důvodů – tím nejčastějším bývá ropa a tohle uvažování je vlastní nejen vládě, ale celé americké společnosti (*zlatá slova, která neradi slyší obhájci demokracie a lidských práv v našich médiích a která jim nestála za zmínku*).

❑ **VYHLÍZENÍ KOMUNISMU.** Ivan Hoffman v pravidelném sloupku v Deníku 18. září 2013 uvedl, že o hlasy voličů se bude ucházet i KSČM, strana tradiční, se socialistickou minulostí, která se dokonale adaptovala na kapitalistické poměry, je fakticky zavedenou prorežimní stranou, bytť to jak její stoupenci, tak její odpůrci neradi slyší a špatně snášejí (*měl uvést, že neporušuje Ústavu a zákony této republiky*). Za své slušné volební výsledky komunisté vděčí několika faktorům. Nenesou politickou odpovědnost za nic, co se tu dělo, protože je nikdo nezval do vlády. Těžší z nostalgické za „*starými dobrými časy*“ i z negativní kampaně antikomunistů, která u voličů vyvolává falešnou naději, iluzi, že by se komunismus mohl vrátit. V diskusi, zda se KSČM reformovala nebo nereformovala, zda je vůbec neformovatelná či zda komunistům z principu nelze věřit, ve skutečnosti o komunisty už dávno nejde. Strany, které se u nás střídají u moci, potřebují komunisty jako alibi, výmluvu a strašáka, aby odvedly pozornost od vlastní neschopnosti, chyb a nepravostí. Antikomunismus je už dlouho směšný, podobně jako je směšná víra v renesanci komunismu, který zde přítom nikdy nebyl (ojedinelé vyjádření skutečnosti). Minulá politická bída pak zjevně není alternativou k politické bídě dnešní. Proto komunisté ve volebním programu komunismus realisticky nenabízejí a lákají voliče na kosmetické vylepšení těch nejkřiklavějších kapitalistických neduhů. Volič KSČM to nemá špatné. Předem ví, že dává hlas lidem, kteří nic nepokazí, protože nic neudělají (*ale, ale?!*). Rovněž se za politiky, které zvolí, nebude muset stydět, protože je média budou ignorovat. Od skandálů zde máme strany vládní. Komunisté vládnout nemají zapotřebí. Dobře vidí a vědí, kam to vede. (*Pokus o věcnou charakteristiku je výjimkou v běsnění médií proti komunistům.*)

kj

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v listopadu a prosinci

Reduta reprizuje (26. XI., 16., 27. XII.) přelomové dílo Henrika Ibsena *Noru*. V norštině má hra název *Domeček pro panenky* a odehrává se o vánocích. Proto v češtině byla poprvé uvedena pod názvem *Vánoce*, hereckou společností Pavla Švandy ze Semčic v Prozatímním divadle v Brně, v roce 1887. Druhá brněnská inscenace režiséra Miloslava Zejdy byla provedena v roce 1955. Hra má osm postav, ale v současné interpretaci slovenského režiséra Rastislava Balleka jsou redukovány na dvojici – *Noru* a jejího manžela. *Nora* odchodem od manžela získává vlastní identitu a hybatelem hry jsou jak jinak – peníze.

Městské divadlo na Hudební scéně premiéruje (30. XI.) hru *Podivný případ se psem*. Jde o detektivku britského autora Marka Haddona, jež byla ve Velké Británii zvolena Knihou roku 2003 v rámci prestižní Whitbreadovy ceny. Je to příběh o světě autistického chlapce. Christopher Boon je patnáctiletý hoch, který nerozumí lidským citům a nemá rád, když se ho kdokoli dotkne, ale je to matematický génius a obdivovatel Sherlocka Holmese. Když jednoho dne najde za plotem zahrady vidlemi zapíchnutého psa, rozhodne se, že vypátrá pachatele, a mimovolně vyřeší zdánlivě neřešitelnou krizi manželství svých rodičů. V r. 2012 ji s úspěchem zdramatizoval pro londýnské Národní divadlo dramatik Simon Stephens. Brněnští diváci budou moci porovnat verzi režiséra Mikoláše Tyce s britskou verzí, pokud viděli přímý televizní přenos BBC z britského Národního divadla v rámci projektu NT Live.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (19. XI.) Divadelní spolek Kašpar s hrou Harolda Pintera *Zrada*. Autor je nobelista za literaturu z roku 2005. Aktovku *Zrada* napsal v roce 1978 jako reakci na vlastní mimomanželskou aférou. Jedná se o milostný trojúhelník, v němž žena udržovala sedmiletý milostný vztah s kamarádem svého muže. Aktéři milostného trojúhelníku se setkávají v době, kdy už je jejich poměr jen vzpomínkou. Víc není třeba čtenáři prozrazovat, jen hlavní představitele Jitku Nerudovou, Jana Potměšila a Adriana Jastrabana v režii Filipa Nudolose.

Divadlo Husa na provázku uvádí (8. XI.) Poetický večer Andrey Buršové, Zdeňka Krále a smyčcového kvarteta Indigo Quartet nazvaný *Nůž na ticho*. Zazní zhudebněné básně Jana Skácela, Ernsta Jandla v překladech Bohumily Grögerové a Josefa Hiršala, texty Jiřího Jelínka a Štěpána Rusína.

Divadlo u stolu reprizuje (12. XI.) scénickou studii Andrzeje Wajdy na motivy Dostojevského románu *Idiot* v úpravě a režii Františka Derflera. Jde o dialog mezi hrdiny románu *Myškinem* a *Rogožinem*, který spolu vedou nad mrtvým tělem zavražděného Nastasji Filippovny v poslední kapitole románu *Idiot*. Protagonisty jsou Michal Bumbálek, Viktor Skála a Jana Příbylová.

HaDivadlo reprizuje (28. XI.) po říjnové premiéře Čechovova *Platonova* pod názvem *Sežereš sám sebe*. Pro neorientujícího se diváka je v závorce připojen (*Platonov*). Čechov hru napsal v zimě 1880 v Moskvě a věnoval ji herečce Marii Jermolovové. Původní rukopis zničil. Až v roce 1920 byl objeven v jeho pozůstalosti. Režisér Marián Amsler na tiskové konferenci uvedl, že dílo očistí od dobových nánosů. Výsledek posoudí divák.

Divadlo Polárka reprizuje (28. XI.) *Robinsona Crusoe* v jevištním převyprávění Ondřeje Elbela. Autor Daniel Defoe prožil na přelomu 17. a 18. století pestrý život novináře, vydavatele pro svou činnost odsouzeného na pranýř, špiona pracujícího pro vládu, ale nesmrtelným ho učinil jeho románový hrdina. Pro tehdejší čtenáře byl pokračovatelem pikareskních románů a moralistou, pro svět 19. a první poloviny 20. století zosobněním morálky bílého muže. Mravní hodnoty díla mají svou přitažlivost i dnes.

Divadlo Radost premiéruje (19. XI.) Ušatou pohádku z pera a v režii Vlastimila Pešky. Jedná se o vzdálenou variaci na *Midase* i *Krále Lávru* v dnešním pojetí. Jakákoliv zvláštnost, i oslí uši, jsou jen znakem jinakosti, která je normální. Tolik poselství dětskému divákovi v inscenaci určené pro Muzeum loutek.

Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta reprizuje (21., 22. XI.) inscenaci Ivo Krobota *Kabaret Hrabal*. Jde o divadelní úpravu Hrabalových textů režisérem, kterému se v minulosti v Divadle Husa na provázku neobyčejně účinně podařilo postihnout poetiku autora. Do inscenace zařadil i neznámé texty včetně Hrabalovy rané poezie. Pokusil se akcentovat některé stránky Hrabalovy tvorby i osobnosti, jež ve své době pro svou živočišnou spontánní otevřenost, budily kontroverzní reakce a je otázka jak bude reagovat současný divák. Nicméně autor patrně takový byl až po závěr života. Závěrečná apoteóza je pak opět v nejlepší tradici režiséra – hrabalovského experta.

Divadlo na Orlí premiéruje (30. XI.) *Mozartova Dona Giovanniho*. Bude zajímavé, jak se nejmladší generace interpretů vyrovná se základním repertoárovým kusem. Kamenná divadla se snaží ozvláštnit operu novým pohledem často v neprospěch díla. Vzpomeňme jednu z minulých inscenací Janáčkova divadla, která se částečně odehrávala na nádraží a v železničním vagóně. Na štěstí zůstává *Mozartova* nesmrtelná hudba a na Orlí bude dirigovat zkušený Pavel Šnajdr.

Janáčkova akademie muzických umění uvede (22. až 26. XI.) 16. ročník mezinárodního hudebního festivalu současné akustické i elektronické hudby a multimediálních projektů pod názvem *Setkávání nové hudby Plus 2013*. V Bazilice Nanebevzetí Panny Marie v Brně na Mendlově náměstí zazní (28. XI.) v rámci festivalu a oslav 690. výročí založení Augustiniánského opatství recitál světoznámé české varhanice Kateřiny Chrobokové.

Brněnská Filharmonie uvádí (28. a 29. XI.) v Janáčkově divadle koncert dramaturgicky zaměřený na neznámou a pro našeho posluchače exotickou, soudobou tureckou hudbu. Evropa byla však v kontaktu s tureckou hudbou od turecké expanze do Evropy v 16. století a převzala z ní některé dechové i bicí nástroje např. bubny, kotle a činely. Reagovali na ni i skladatelé - např. Mozartův Turecký pochod z klavírní sonáty *A dur*. V rámci „turecké“ dramaturgie koncertu, úvodem zazní ouvertura k Mozartově opeře *Únos ze serailu* a Klavírní koncert č. 21 v podání tureckého klavíristy a skladatele Fazila Saye. Jde o absolventa Hudební školy v Düsseldorfu a berlínské Konzervatoře. Na závěr zazní *Sayova Symfonie č. 1 „Istanbul“*. Sólisty budou autor Fazil Say – klavír, Hakan Gündör – orientální citera kanun, Burcu Karadag – rákosová arabská flétna ney a Aykut Köserelli – tradiční turecké bicí nástroje. Tak znovu dochází k setkání našich hudebních kultur za řízení dirigenta Alexandara Markoviče.

Kino Art uvádí (21., 22., 25. XI.) Odhalený přístav režiséra Aku Louhimiese z roku 2012. Téma je o finské duši v zimě, kdy ve Finsku nevychází slunce. Perverzní průvodce ideologií (23., 26. XI.) je britsko-irský dokument *Sophie Fienesové* z roku 2012 o slovenském kontroverzním mysliteli Slavoji Žižekovi. Ideologie a její formování společností tvoří základ jeho filozofické práce a vychází z Freudovy psychoanalýzy. Vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 srovnává s vyrušením milenců na Titaniku nárazem ledovce, což pro pamětníky zní poněkud komicky. Kapitán Philips (21., 24., 27. XI.) z produkce USA z roku 2013 je skutečný příběh přepadení americké nákladní lodi *Marsk Alabama* somálskými piráty v roce 2009. V hlavní roli Tom Hanks čelí Barkhadu Abdimu v roli pirátského kapitána. *Vlk z Wall Streetu* (22., 23., 26. XI.) je přezdívkou bankéře Jordana Belforta. Založil v devadesátých letech nechvalně známou investiční společnost Stratton Oakmont. Naakumuloval kapitál a zkrachoval. Jeho životní příběh z produkce USA natočil v roce 2013 slavný Martin Scorsese. *Konzultant* (29. XI.) je příběh advokáta zapleteného do obchodu s drogami, který natočil v produkci USA a VB v roce 2013 další mistr filmového příběhu Ridley Scott. *Ben Hur* (27. XI.), ověněný 11 Oscary, natočil v produkci USA v roce 1959 režisér, filmový klasik William Wyler. /V/

BRNĚNSKÁ ČESKÁ TELEVIZE CHYSTÁ ZMĚNU ADRESY

Českou televizi, spojovanou v Brně se studiem Typos v Jezuitské ulici, čeká v dohledné době změna adresy. Na říjnovém setkání Klubu novinářů – seniorů, který sdružuje nejstarší generaci členů jihomoravské regionální organizace Syndikátu novinářů ČR, to potvrdil ředitel brněnského studia České televize Karel Burian. Řekl, že nové studio vyrostě v bývalém areálu Zetoru v Brně-Lišni. Podle jeho vyjádření projektová dokumentace je už připravená. Bylo vydáno územní rozhodnutí a připraveny jsou rovněž i další potřebné dokumenty. V současné době zájemci podávají přihlášky do výběrového řízení na zhotovitele stavby. Stěhování je v plánu na závěr roku 2015.

Návštěva v brněnském studiu České televize novináře – seniory velmi zaujala a umožnila jim hlubší pohled na jeho práci. Loni toto studio vyrobilo více než 3000 hodin premiérových pořadů. Nové technologie dovolují operativní živé vstupy do zpravodajství, vysílání v HD kvalitě i rozsáhlé sportovní přenosy. Novou podobu má regionální vysílání. Tradiční Události v regionech, kterým patří čas ve 12,²⁰, mají od 30. září novou podobu obsahovou i vizuální. Změna souvisí s novou grafikou zpravodajského kanálu ČT 24.

Brněnské studio zdaleka nepřispívá jen zpravodajskému a sportovnímu kanálu České televize. Natáčí pořady pro ČT 1, ČT 2 i pro nový dětský kanál a pro ČT art. Dramatické tvorbě v současné době vévodí filmy a pohádky. Právě v těchto dnech natáčí Jiří Strach černou komedii s názvem Osmy. Ivan Trojan v ní hraje nešťastného úředníka podniku bytového hospodářství, který koncem sedmdesátých let podepíše Chartu 77. Jak se s tím vyrovná uvidí diváci v příštím roce. Naopak zanedlouho se na obrazovce objeví dvě nové premiéry filmů natočených podle námětu brněnské spisovatelky Simony Monyové. Humorný příběh Roznese tě na kopytech natočila režisérka Olga Dabrowská. Druhým titulem je psychologické drama Sebe-milec v režii Filipa Renče. A zřejmě v závěru roku vysílání ČT 1 zpestří klasická pohádka Sněžný drak, kterou na Břeclavsku a dalších místech jižní Moravy natočil Eugen Sokolovský mladší.

Novinky v oblasti dětské tvorby představují pořady Joginci a Hýbánky, které vysílá dětský kanál ČT. Zatímco soutěžní a u diváků mimořádně oblíbený pořad AZ-kvíz se na obrazovkách objevuje každý všední den, další z tradičních zá-

bavných pořadů z Brna Manéž Bolka Polívky jen dvakrát v roce. Za připomenutí stojí, že Manéž je nejstarším zábavným pořadem vysílaným Českou, resp. České a Slovenskou televizí. První spatřil světlo světa již v roce 1987. Letošními novinkami v oblasti dokumentu a publicistiky jsou cyklus Celnice a Artefakta. Z koprodukčních projektů zaujaly filmy Zázrak, Kauza Cervanové nebo seriál Kriminálka Staré Město 2.

Brněnské studio též stále udržuje tradici náboženské tvorby. Tvůrčí producentská skupina Patricka Diviše přitom přináší na obrazovky nejen pořady pro věřící. Kromě magazínů a mnoha přímých přenosů bohoslužeb zaujala diváky například cyklem Uchem jehly nebo Společnými výsledky, v nichž se setkal Kardinál Dominik Duka nejprve s Václavem Havlem a po roce se spisovatelem Jiřím Stránským.

Magazín Diva vychází v novém formátu a barevně

Po pěti letech se v tiráži magazínu brněnského Národního divadla, nesoucím název Diva, znovu objevuje jméno a příjmení jeho bývalé šéfredaktorky Šárky Motalové – nyní je jeho editorkou. Vydavatel přikročil k vítané proměně tohoto čtvrtletníku. Formát je skladnější, počet stránek je zachován, ale jsou barevné. Redakce slibuje, že chce přinášet zprávy z různých zákoutí divadla, z jednotlivých scén a souborů, nevynechá samozřejmě ani hosty.

V prvním čísle nové divadelní sezóny přináší Diva mj. zajímavé rozhovory s herečkou Marií Durnovou, hercem Zdeňkem Maryškou, s pověřeným šéfem činohry Petrem Halberstadtem a s dramaturgem činohry Martinem Kubranem, s kostýmním výtvarníkem Josefem Jelínkem, s jubilanty Janáčkovy opery sbormistrem Josefem Pančíkem a sólistou Petrem Levíčkem. Přiblížil rovněž program 7. festivalu Redfest, který se konal od 1. do 7. listopadu v Redutě.

Helena Michková uveřejňuje v Divě pozoruhodný článek Lidové vánoční evangelium pro děti i dospělé o chystané inscenaci Betlémská hvězda, která bude mít premiéru 30. listopadu. Dramaturgie činohry brněnského Národního divadla volbou tohoto titulu nepřímou navazuje na jednu z nejslavnějších brněnských inscenací vůbec – Kopeckého zpracování lidových pašijových her s výmluvným a na tehdejší dobu velmi provokativním názvem Komédie o umučení a slavném vzkrášení pána a spasitele našeho Ježíše Krista. V roce 1965 ji v premiéře uvedli režisér Evžen Sokolovský a dramaturg Bořivoj Srba. Režisérkou Betlémské hvězdy je Janka Ryšánek Schmiedtová. Začátkem prosince možná na jedno z představení zavítá i Mikuláš.

Příští číslo Divy se dostane ke čtenářům 15. prosince.

Zdeňk Bláha vystavuje nový soubor akvarelů *Pocity prostoru*

Obrazy Brněnské blues, Spící svět lidí, Mlčení města Brna, Šeď deště stále bělejší, Dech krajiny, Ostrovy času jsou součástí souboru pěti desítek akvarelů *Pocity prostoru* na výstavě, která byla otevřena na sklonku září v Galerii -i v Brně v Horově ulici č. 8.

Osmdesátiletý prostějovský rodák malíř Zdeňk Bláha na výstavě představil akvarely, dokumentující další etapu své umělecké tvorby, v níž se promítá jeho současné poznání krajiny a města do jiné polohy – do pocitů, do imaginárního světa, jiného, než je prostá realita.

Těžiště Bláhovy inspirace spočívá právě v moravské metropoli. Mistrně ovládá všechny technické možnosti akvarelu. Je přesvědčen o stále aktuálnosti a výtvarné podnětnosti akvarelu, který pokládá za své životní poslání. Jeho technické možnosti – roztrhání, stékání, splývání, postupování barev, kresbu štětce lehce naznačující kaligraficky pojeté znaky plavné linie – ovládá bravurně. Zvláště přesvědčivě to dokládá ve vskutku reprezentační stovacetisedmistránkové publikaci čtvercového formátu *Brno Zdeňk Bláha akvarely*, vydané na kvalitním grafickém papíru v trojazyčné mutaci – české, anglické a německé – tišnovským nakladatelstvím Sursum.

Stránku připravil Bohumil Hlaváček

Nahlíželi do studně času

Titulkem lze definovat říjnový zájezd Výboru národní kultury.

Už první zastávka v Nebovidech uvedla všech 45 účastníků zájezdu do poloviny 14. století, kdy vznikly fresky v místním kostele. Je třeba vysoce ocenit starostu obce Milana Mojžíše. Přes zdravotní indispozici kostel otevřel a osobně zájezd uvítal. Patří mu zásluha za soustavné zviditelňování památky, jež na Moravě nemá obdoby. Stejně tak je třeba ocenit zasvěcený výklad výtvarníka a amatérského archeologa Martina Hotárka k jednotlivým vyobrazením.

Ve slunečném dni zájezd gradoval v Dolních Kounicích v troskách kláštera Rosa Coeli, další nedoceněné památce. Po roce 1990 byli turisté ochotni jezdit do Irska a Skotska za romantickými troskami klášterů a pomíjeli lokalitu kousek od Brna. Pro srovnání, díky vývoji po roce 1990 definovaném jako majetko-právní vztahy, je dolnokounický zámek vypínající se nad klášterem v havarijním stavu. Přitom jde o renesanční památku, jejíž opevnění navrhoval malíř německé renesance Albrecht Dürer.

V kostele v Ivančicích, nad lavicí do níž vryl svůj monogram malý Alfons Mucha, zazněly úryvky z jeho dopisů a v Muchově expozici v regionálním muzeu shlédli účastníci zájezdu televizní film – Muchův životopis.

V Řeznovicích obdivovali románský kostel – dílo italských stavitelů, které si český král Vladislav II. přivezl vedle zlata jako

válečnou kořist z dobytého Milána. Při průjezdu Biskoupkami, rodnou obcí Vítězslava Nezvala, zazněly v autobuse jeho verše.

Vyvrcholením byla návštěva Památníku Bible Kralické v Kralicích a vysoce zasvěcený výklad vedoucí památníku Moniky Doležalové. Patří jí dík za trpělivost s níž po pracovní době na účastníky zájezdu vyčkala. Tak byl naplněn tematický cíl zájezdu Výboru národní kultury, dramaturgicky určený Marií Veselou – 400 leté výročí prvního výtisku Bible Kralické a 55. výročí úmrtí Vítězslava Nezvala. Patří jí i dík za obrovský kus organizační práce při přípravě zájezdu.

Na závěr nezbyvá než těšit se na příští zájezd v květnu či červnu příštího roku a ocitovat závěr básně Jana Skácela *Rosa Coeli* z níž si autor těchto řádků vypůjčil titulek: „*A co jsou staletí a co je vlastně věčnost než ve vesmíru opuštěný kout. Ve studni času utopil se okov na dno té studny nelze dohlédnout.*“ /V/

Výbor národní kultury v Brně Vás srdečně zve na pořad

KATEŘINSKÁ TRADICE NA MORAVĚ

Přednáška doc. PhDr. Vladimíra Šaura, CSc., s besedou.

Pořad se koná **v pondělí 25. listopadu 2013 v 17 hodin** v kavárně FALK, Gorkého 12, Brno (tramvaj po ulici Veveří, výstup zastávka Grohova).

Příští akce: Vánoční koncert (dvacetiletí VNK v Brně) – 4. 12. 2013 v 16 hodin – sál ÚMČ Brno-střed, Dominikánská 2, Brno

Moravské zemské muzeum v centru zájmu médií

Naše druhá nejstarší muzejní instituce v českých zemích – Moravské zemské muzeum je v nejednoduché situaci. Na jedné straně je vysoká úroveň jeho odborníků, z nichž někteří jsou nejméně na evropské úrovni. Na druhé straně management, který přišel do našeho druhého nejstaršího muzea bez výběrového řízení. Na jedné straně odborná oddělení, jež musí maximálně šetřit a expozice, jež mají proti minulosti omezenou dobu otevření, na druhé straně početně narostlý management, který nikdy v dějinách této instituce tak početný nebyl a jeho enormě vysoké platy.

V této souvislosti je pozoruhodná informace, která se objevila poprvé v Mf Dnes 28. VIII. a potom ještě několikrát. Jde o tajný materiál pořízený na Ministerstvu kultury, týkající se spojení pěti velkých moravských muzejních institucí rozestých od Brna po hranice se SR pod vedení Moravského zemského muzea. Dle bývalé ministryně kultury Aleny Hanákové byl materiál vytvořen za jejími zády a iniciativa k němu vyšla z vedení Moravského zemského muzea, jehož ředitel se měl stát generálním ředitelem. Podstata návrhu, pokud by se uskutečnil, by byla kontrola finančních toků do těchto muzejních institucí i jejich personální sféry Moravským zemským muzeem. Tajný návrh spojení muzejních institucí, zaměřením naprosto odlišných, měl ušetřit dvacet milionů a sklídl bouři odporu ze strany ředitelů těchto institucí, k níž se připojil i ředitel Moravského zemského muzea Jiří Reisner s tvrzením - o ničem nevěděl, s návrhem nesouhlasí a ani mu nepřislouží ministerské návrhy posuzovat.

Dramaturgie Moravského zemského muzea téměř rezignovala na odborné přednášky pro veřejnost a její činnost je spíše zábavního charakteru. Jsou to např. letní představení na nádvoří Biskupského dvora a Festival Divadla Husa na provázku v Anthroposu a přilehlém parku. Je otázka efektivity těchto povrchních snah dovést návštěvníky do muzejních expozic, pokud u návštěvníka nevznikne vážný zájem o obor. Neznamená to však, že odborní pracovníci rezignovali na svo-

je poslání popularizace vědy. V Dietrichsteinském paláci lze doporučit velmi kvalitní výstavu archeologie středověku nazvanou Bystřec, založení, život a zánik středověké vsi. Jde o tematiku před několika desítkami let zcela neznámou - jak žil středověký zemědělec. Poučení z výstavy trvajících do 31. XII. je poznání, že lidé ve 13. století se dopouštěli stejných chyb jakých se dopouštíme dnes - ves postavená v blízkosti vodoteče zanikla povodní. Výstava ve stejné budově nazvaná Normalizaci navzdory mapuje občanský odpor v 70. letech 20. století včetně neuralgických let 1968 a 1969 i obětí těchto let. Je příznačné pro vývoj po roce 1989 - střelec co zastřelil dvě brněnské oběti demonstrací v srpnu 1969 se nikdy nenašel a je opět příznačné, že tato informace na výstavě chybí. Výstavu trvajících do 10. XI. doprovází brožura, vydaná v rámci projektu Příběhy bezpráví společnosti Člověk v tísni, porovnávající konjunkturu 70. let 20. století s dnešním stavem. Je otázka jak na některé patrně dobře míněné argumenty by reagovala dnešní matka samoživitelka nebo bezdomovec pokud by mohli srovnávat. Zlatým hřebem v nejlepší historické tradici instituce bylo vystavení originálu Bible kralické rovněž ve stejné budově na přelomu září a října k 400. výročí posledního vydání Bible kralické. V této souvislosti je nutné upozornit čtenáře na skvělou expozici, v instituci patřící Moravskému zemskému muzeu, v Památníku Bible kralické v Kralicích. Moderní čeština má za základ jazyk Bible kralické a jak napsal Karel Čapek - když mluvíme česky konáme velmi starou práci. /V/

**LEVICOVÝ KLUB ŽEN „DOBROMYSL“ BRNO
pořádá tradiční**

„MARTINSKOU ZÁBAVU“

Koná se 22. listopadu 2013 v 17. hodin na Křenové 67, 2. poschodí. Předprodej místenky každé úterý od 14 do 16 hodin v kantýně.

Naši listopadoví jubilanti

V předchozím měsíci oslavili svá životní jubilea ss. prof. **Otto ŠULA**, 80 let, ZO 0146, **Eliška ZDRÁHALOVÁ**, 80 let, **Klement ŠILHÁNEK**, 85 let – oba MO 2901. Dále ss. **Zora HRUBÁ**, 56 let, **František BOUŠEK**, 89 let, **Jaroslava VOJTOVÁ**, 61 let, **Josef CHORAVÝ**, 79 let, **František ELIÁŠ**, 58 let, Ing. **Narcis ČAPKA**, 82 let, **Ludmila CHRASTILOVÁ**, 74 let a **Drahlava FÜRLOVÁ**, 65 let – všichni MO 1101.

Všem oslavencům dodatečně blahopřejeme!

Omlouváme se s. Emiliáně Víškové a Janě Kubové, které jsme v minulém čísle o 10 let „omladili“.

- 1.11. **Marie KAPLANOVÁ**, 74 let, ZO 0102, **Miroslav SKOUPÝ**, 91 let, ZO 0503
- 2.11. **Karla MOUCHOVÁ**, 60 let, ZO 3023, **Vladislav KREJČÍ**, 80 let, ZO 0502
- 3.11. **Miroslav TRUČKA**, 84 let, MO 1101, **František BRŮŽEK**, 33 let, ZO 1505
- 5.11. **Leopold ZÁBRŠ**, 81 let, ZO 2711
- 6.11. **Anna PALÁSKOVÁ**, 79 r., ZO 0305
- 8.11. **Tibor DÁVID**, 61 let, redaktor Echa a člen MěV
- 9.11. **Veronika KŇOURKOVÁ**, 26 let, ZO 0428
- 10.11. **Blažena MAŠKOVÁ**, 89 let, ZO 0305, **Marie CIGÁNKOVÁ**, 69 let, MO 1101, **Miroslav BÁBUNĚK**, 93 let, ZO 0102
- 11.11. **Iva KRIŠOVÁ**, 38 let, ZO 3023
- 13.11. **Jana HROMÁTKOVÁ**, 77 let, MO 1101, Ing. **Františka STŘÍŽOVÁ**, 67 let, LKŽ

Ideově teoretická sekce MěV KSČM v Brně zve na
DISKUSNÍ ČVRTEK
 který se uskuteční 21. listopadu 2013 od 16 hodin na MěV KSČM.
 Téma: Smlouva mezi SSSR a ČSR z 12. prosince 1943 o vzájemné poválečné spolupráci, a její význam pro další vývoj v Československu.
 Účast přislíbil a úvodní slovo přednese doc. PhDr. Josef KŮTA, CSc.

- 15.11. **Miroslav ČECH**, 81 let, ZO 0503
- 16.11. **Jiří FUKSA**, 60 let, ZO 0102
- 17.11. **Marie VROŽÍNOVÁ**, 88 let, ZO 0305, **Dagmar VÁGNEROVÁ**, 80 let, ZO 2301
- 18.11. PhDr. **Miloš DRÁPAL**, 87 r., ZO 0428, **Anna SLABINOVÁ**, 88 let, LKŽ, **Nina JAHODOVÁ**, 80 let, ZO 2202
- 19.11. **Václav MAZAL**, 90 let, ZO 2708
- 20.11. **Emilie MUSILOVÁ**, 90 let, ZO 2710, Ing. **Bohumil REICHSTÄDTER**, CSc., 90 let, ZO 2202, člen strany od r. 1945
- 21.11. **Jitka VESELÁ**, 69 let, ZO 1505
- 23.11. **Jaroslav KOPECKÝ**, 60 let, ZO 0505
- 24.11. **Jaromír JUKL**, 85 let, ZO 0305
- 26.11. **Viktor CHATRNÝ**, 87 let, ZO 0305
- 27.11. **Marie VYHNALÍKOVÁ**, 81 let, ZO 0305, **Anna MARŠALCOVÁ**, 87 let, **Josef KOCMAN**, 71 let, oba MO 1101, **Zdeňka HORŇÁKOVÁ**, 83 let, ZO 1505
- 28.11. **Leopold LACO**, 77 let, LKŽ, **Matěj ŠKOVŘAN**, 24 let, ZO 3023, **Emil PETRŽELA**, 88 let, ZO 1505, **Petr ADÁMEK**, 43 let, ZO 0503
- 29.11. **Božena ODLOŽILOVÁ**, 91 let, ZO 0505, **Pavel SVOBODA**, 65 let, ZO 2703

Jubilantům děkují za práci pro stranu a do dalších let přejí pevně zdraví ZO/MO a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo.

Redakce důrazně a opakovaně žádá ZO, aby pro společenskou kroniku uváděly úplné, správné a čitelné informace! did

OPUSTILI NÁS

V uplynulém období jsme se navždy rozloučili se soudružkou **Julií PAVELKOVOU**, soudruhy genmjr. vv. **Jaroslavem VÍTKEM**, **Stanislavem KLIMEŠEM** a plk. vv. **Aloisem KRŠKOU**.

Čest jejich památce!

Městské kino Art pamatuje i na mimina

Poslední brněnské městské kino se otevírá širšímu diváckému spektru. Dramaturgické těžiště orientuje v nové divácké sezóně od kynů artového, klubového kina, k ideji kina komunitního, zaměřeného na více odlišných skupin.

V jeho programu přibýly velkorozpočtové filmy zaměřené na komerční úspěch. V budově s kinem je dětské centrum Loučka, proto pro rodiče a jejich potomky jsou připraveny víkendové projekce s lektorkami a následnými workshopy. Bonusovou službou je i hlídání dětí v průběhu úterních podvečerních představení a zvýhodněná cenová nabídka v Café Art.

Další novinkou je projekt MIMiKiNo. Jde o speciální středeční projekce od 16 hodin se ztlumeným zvukem, určené především rodičům s malými dětmi. Během představení je k dispozici přebalovací pult, hračky i oddělená místnost. I nadále budou fungovat také víkendové projekce pro děti (každou sobotu a neděli od 16 hodin) a pravidelně v úterý od 15 hodin zlevněná představení pro seniory. (vž)

Komunistický prodejce Milan Krišo přestěhoval svoji prodejnu na Cyrilskou ulici do podloubí budovy Úřadu práce Brno-venkov. V novém, hezčím prostředí viditelně pookřál. Při své návštěvě to zjistili redaktori Echa Karel Janiš a Tibor Dávid.

Foto B. Blažková

